

የካንሰር ደረጃ (ስቴጅ)፡- ደረጃው ምን ማለት እንደሆነ

የካንሰር ደረጃ የካንሰሩን መጠን ይገልጻል — ቲዩመር ምን ያህል ትልቅ እንደሆነና ተስፋፍቶ እንደሆነ። ደረጃውን ማወቅ ሐኪሞች ካንሰሩ ምን ያህል ከባድ እንደሆነ እንዲረዱና ህክምናን እንዲያቅዱ ይረዳል። በስፋት ጥቅም ላይ የሚውለው ስርዓት ቲኤንኤም (TNM) ስርዓት ነው፤ ይህም ቲዩመርን፣ አጠገብ ያሉ ሊሞፍ ፍዶችንና መስፋፋትን ይገልጻል።

ቀላሉ ማብራሪያ

ደረጃ የካንሰርን መጠን ያመለክታል፤ ለምሳሌ ቲዩመር ምን ያህል ትልቅ እንደሆነና ተስፋፍቶ እንደሆነ። የካንሰርን ደረጃ ማወቅ ሐኪምዎ የሚከተሉትን እንዲያደርግ ይረዳል፡-

- ካንሰር ምን ያህል ከባድ እንደሆነና የመዳን እድልዎን መረዳት
- ለእርስዎ ምርጡን ህክምና ማቀድ
- ለእርስዎ የህክምና አማራጭ ሊሆኑ የሚችሉ ክሊኒካል ሙከራዎችን መለየት

ደረጃው ካንሰሩ ምን ያህል እንደተስፋፋ የሚያሳይ አጭር መንገድ ነው — ብዙ የህክምና ውሳኔዎችንም ይመራል።

ደረጃው ተመሳሳይ ሆኖ ይቆያል

ካንሰር ሁልጊዜ የተመረመረበት ደረጃ ተጠርቶ ይታወቃል፤ በኋላ ቢባባስ ወይም ቢስፋፋም እንኳ። ካንሰሩ በጊዜ ሂደት እንዴት እንደተለወጠ አዲስ መረጃ ወደ መጀመሪያው ደረጃ ይታከላል። ስለዚህ ካንሰሩ ቢቀየርም እንኳ ደረጃው አይቀየርም።

ደረጃው እንዴት እንደሚወሰን

የበሽታዎን ደረጃ ለማወቅ፣ ሐኪምዎ ኤክስሬይ፣ የላብራቶሪ ምርመራዎችና ሌሎች ምርመራዎችን ወይም ሂደቶችን ሊያዝ ይችላል። እነዚህ ብዙ ጊዜ ካንሰርን መጀመሪያ ለመመርመር ጥቅም ላይ የዋሉ ተመሳሳይ ምርመራዎች ናቸው።

አብዛኞቹ የደረጃ ስርዓቶች ስለ የሚከተሉት መረጃ ያካትታሉ፡-

- ቲዩመር በሰውነት ውስጥ የት እንደሚገኝ
- የቲዩመር መጠን
- ካንሰሩ አጠገብ ወዳሉ ሊሞፍ ፍዶች ተስፋፍቶ እንደሆነ
- ካንሰሩ ወደ ሌላ የሰውነት ክፍል ተስፋፍቶ እንደሆነ

ቲኤንኤም ስርዓት

ብዙ የደረጃ ስርዓቶች አሉ። እንደ ቲኤንኤም (TNM) ስርዓት ያሉ አንዳንዶቹ ለብዙ የካንሰር ዓይነቶች ይያገላግላሉ። ሌሎች ለተወሰነ የካንሰር ዓይነት ብቻ ልዩ ናቸው።

ቲኤንኤም ስርዓት በስፋት ጥቅም ላይ የሚውለው የካንሰር ደረጃ ስርዓት ነው፤ አብዛኞቹ ሆስፒታሎችና የህክምና ማዕከላት ለካንሰር ሪፖርት ማድረጊያ ዋና ዘዴቸው አድርገው ይጠቀሙበታል። ለካንሰር ዓይነትዎ የተለየ የደረጃ ስርዓት ከሌለ በስተቀር፣ ካንሰርዎ

በፓቶሎጂ ሪፖርትዎ ውስጥ በዚህ መንገድ ሲገለፅ ማየትዎ አይቀርም። የተለያዩ የደረጃ ስርዓቶች ያላቸው ካንሰሮች ምሳሌዎች የአንጎልና የጀርባ አጥንት ገመድ ቲዩመሮች እና የደም ካንሰሮች ያካትታሉ።

በቲኤንኤም ስርዓት ውስጥ፡-

- **ቲ (T)** የዋናውን (ፕራይመሪ) ቲዩመር መጠንና ስፋት ያመለክታል።
- **ኤን (N)** ካንሰር ያለባቸውን አጠገብ ያሉ ሊምፍ ኖዶች ቁጥር ያመለክታል።
- **ኤም (M)** ካንሰሩ ሜታስታሲስ አድርጎ እንደሆነ — ከዋናው ቲዩመር ወደ ሌሎች የሰውነት ክፍሎች ተስፋፍቶ እንደሆነ ያመለክታል።

ከእያንዳንዱ ፊደል በኋላ ያሉ ቁጥሮች ተጨማሪ ዝርዝር ይሰጣሉ፤ እንደ T1N0MX ወይም T3N1M0።

ዋና ቲዩመር (T)፡-

- TX፡- ዋናው ቲዩመር ሊለካ አይችልም።
- T0፡- ዋናው ቲዩመር ሊገኝ አይችልም።
- T1, T2, T3, T4፡- የዋናው ቲዩመር መጠን/ወይም ስፋት። ቁጥሩ ከፍ ባለ መጠን፣ ቲዩመሩ የበለጠ ትልቅ ነው ወይም አጠገብ ወዳሉ ቲሹዎች የበለጠ አድጓል። ቲዎች እንደ T3a እና T3b ተጨማሪ ሊከፋፈሉ ይችላሉ።

ክልላዊ ሊምፍ ኖዶች (N)፡-

- NX፡- በአጠገብ ያሉ ሊምፍ ኖዶች ውስጥ ያለው ካንሰር ሊለካ አይችልም።
- N0፡- በአጠገብ ያሉ ሊምፍ ኖዶች ውስጥ ካንሰር የለም።
- N1, N2, N3፡- ካንሰር ያለባቸው ሊምፍ ኖዶች ቁጥርና ቦታ። ቁጥሩ ከፍ ባለ መጠን፣ ብዙ ሊምፍ ኖዶች ካንሰር ይይዛሉ።

ሩቅ ሜታስታሲስ (M)፡-

- MX፡- ሜታስታሲስ ሊለካ አይችልም።
- M0፡- ካንሰር ወደ ሌሎች የሰውነት ክፍሎች አልተስፋፋም።
- M1፡- ካንሰር ወደ ሌሎች የሰውነት ክፍሎች ተስፋፍቷል።

የደረጃ ቁጥሮች ከ0 እስከ 4

ለብዙ ካንሰሮች፣ የቲኤንኤም ውህዶች ወደ አምስት ያነሱ ዝርዝር ደረጃዎች ይመደባሉ፡-

- **ደረጃ 0** — ያልተለመዱ ሴሎች አሉ ነገር ግን አጠገብ ወዳሉ ቲሹ አልተስፋፋም። ካርሲኖማ ኢን ሲቱ (CIS) ተብሎም ይጠራል። ሲእይኤስ ካንሰር አይደለም፣ ነገር ግን ካንሰር ሊሆን ይችላል።
- **ደረጃ I, ደረጃ II, እና ደረጃ III** (እንዲሁም ደረጃ 1, 2, እና 3 ተብለው ይፃፋሉ) — ካንሰር አለ። ቁጥሩ ከፍ ባለ መጠን፣ የካንሰር ቲዩመሩ የበለጠ ትልቅ ነው እና ወደ አጠገብ ቲሹዎች የበለጠ ተስፋፍቷል።
- **ደረጃ IV** (እንዲሁም ደረጃ 4 ተብሎ ይፃፋል) — ካንሰሩ ወደ ሩቅ የሰውነት ክፍሎች ተስፋፍቷል።

ቁጥሩ ከፍ ባለ መጠን፣ ካንሰሩ የበለጠ የገፋ ነው። ካንሰሩን በበለጠ ዝርዝር ለመግለፅ ብዙ ጊዜ ከመጀመሪያው ቁጥር በኋላ ፊደላትና ቁጥሮች ይታከላሉ። ለምሳሌ፣ ደረጃ 2 የፕሮስቴት ካንሰር ወደ 2A, 2B, ወይም 2C ሊከፋፈል ይችላል።

ደረጃን ለመግለፅ ሌላ መንገድ

ከሐኪሞች ይልቅ በካንሰር መዝገቦች (ካንሰር ፊኔስትሪ) ብዙ ጊዜ ጥቅም ላይ የሚውል ሌላ የደረጃ ስርዓት፣ ካንሰርን ወደ አምስት ዋና ምድቦች ይመድባል። ሐኪም ወይም ነርስ እነዚህን ቃላት ሲጠቀሙ ገና ሊሰሙ ይችላሉ፡-

- **ኢን ሲቱ** — ያልተለመዱ ሴሎች አሉ ነገር ግን አጠገብ ወዳለ ቲሹ አልተስፋፉም።
- **ተከላቢ (Localized)** — ካንሰሩ በጀመረበት ቦታ ብቻ የተወሰነ ነው፣ የመስፋፋት ምልክት የለውም።
- **ክልላዊ (Regional)** — ካንሰሩ ወደ አጠገብ ሊምፍ ኖረች፣ ቲሹዎች ወይም አካላት ተስፋፍቷል።
- **ሩቅ (Distant)** — ካንሰሩ ወደ ሩቅ የሰውነት ክፍሎች ተስፋፍቷል።
- **ያልታወቀ (Unknown)** — ደረጃውን ለማወቅ በቂ መረጃ የለም።

በቲኤንኤም፣ በደረጃ ቁጥር ወይም በእነዚህ ምድቦች ይገለፅ፣ ግብ አንድ ነው፡- ካንሰሩ ምን ያህል እንደተስፋፋ ለማወቅ ቡድኑ እንክብካቤን እንዲያቅድ ማስቻል።

ምንጮች

- National Cancer Institute — <https://www.cancer.gov/about-cancer/diagnosis-staging/staging>
([cancer.gov/about-cancer/diagnosis-staging/staging](https://www.cancer.gov/about-cancer/diagnosis-staging/staging))

በታመነ ምንጭ ላይ የተመሠረተ

ይህ በNational Cancer Institute ላይ የተመሠረተ የትምህርት ይዘት በቀላል ቋንቋ የተተረጎመ ነው። ሙሉና ወቅታዊ መረጃ ለማግኘት እባክዎ የመጀመሪያውን ምንጭ ያንብቡ። ለትምህርት ብቻ የቀረበ ነው — የሕክምና ምክር አይደለም። ሁልጊዜ ከራስዎ የሕክምና ቡድን ጋር ይነጋገሩ።

National Cancer Institute: [cancer.gov/about-cancer/diagnosis-staging/staging](https://www.cancer.gov/about-cancer/diagnosis-staging/staging)

የተሻሻለው፡- 2026-09-15

ነፃ አስተርጓሚ የማግኘት መብት አለዎት። በዩናይትድ ስቴትስ ውስጥ የፌዴራል የገንዘብ ድጋፍ የሚያገኙ ሆስፒታሎችና ክሊኒኮች ብቁ አስተርጓሚ ያለ ምንም ክፍያ ሊያቀርቡልዎ ይገባል። በእንግሊዝ መቀበያ ወይም ከቀጠሮዎ በፊት አስተርጓሚ መጠየቅ ይችላሉ። እንዲያስተረጉምልዎ የቤተሰብ አባል ወይም ልጅ ይዘው መምጣት እያስፈልግዎትም።

በመስመር ላይ፡- cancerexplained.org/languages/am/cancer-staging

[hcancerexplained.org](https://cancerexplained.org) ላይ ካለው የእንግሊዝኛ ጽሑፍ የተተረጎመ። ከምንጩ ጋር የተረጋገጠው የእንግሊዝኛው ቅጂ ነው።

Educational information only, not medical advice. An AI-assisted editorial system helped prepare this page. No named medical reviewer has reviewed it unless one is listed.

ሳይለውጥ ማተም፣ መቅዳትና ማጋራት በነፃ ይቻላል። ፈቃድ አያስፈልግም። እባክዎ የሕክምና ይዘቱን አይለውጡ። ምንጭ፡- cancerexplained.org። የትምህርት መረጃ ነው፣ የሕክምና ምክር አይደለም።